

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

Ji.hlava objevitelská i inspirativní

Přípravy na šestadvacátou Ji.hlavu jsou v plném proudu! Nabitý program nabídne filmový portrét lezce Adama Ondry, první český film ve virtuální realitě anebo největší přehlídku filipínské kinematografie v Evropě. Chybět nebude ani program reflektující ruskou agresi na Ukrajině, téma války ve filmu, nové snímky arménské filmové legendy Artavazda Pelešjana či ukrajinského režiséra Sergeje Loznici. Na Inspiračním fóru se pak bude diskutovat o svobodě, technologiích, teorii nerůstu nebo Ukrajině. Zvýhodněné akreditace na festival jsou v prodeji do 22. září.

Už jen pět týdnů zbývá do začátku Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava, který proběhne ve dnech 25.–30. října. Festival nabídne nové autorské dokumenty, tematické retrospektivy, to nejlepší z filmového experimentu i řadu nesoutěžních programových sekcí. Zvýhodněné akreditace na festival jsou v prodeji do 22. září.

„Nelze říct, že by filmový program Ji.hlavu během pandemie strádal, ale letošní ročník je naprosto výjimečný. Ať už v mezinárodních sekcích nebo u sledované soutěže domácích dokumentů Česká radost,“ říká ředitel festivalu Marek Hovorka. „Ji.hlava byla vždy objevitelským festivalem. Diváci se mohou těšit na největší retrospektivu filipínské kinematografie, uvedenou mimo Asii, i reflexi války na Ukrajině,“ říká Hovorka. „Té se budeme věnovat důkladně z různých perspektiv. Kromě uvedení ukrajinských filmů či diskusí Inspiračního fóra, půjde také o sekci Poznámky k válce složenou z klasických světových dokumentárních filmů.“

Poznámky k válce: Resnais a poslušnost

„Zkušenost posledních měsíců naše přemýšlení o válce a míru zcela změnila,“ upozorňuje Hovorka na retrospektivu s názvem **Poznámky k válce**. „Ikonické dokumenty natočené po roce 1945 nás provokují k jinému pohledu: na ně i na náš svět. Překvapilo nás, nakolik filmy staré několik desetiletí najednou vidíme nově,“ pokračuje Hovorka. Ve výběru nechybí například snímek *Noc a mlha* (1956) francouzského režiséra Alaina Resnais, který podává svědectví o životech vězňů v nacistických koncentračních táborech. „Nešlo o to, udělat další válečný památník, ale zamyslet se nad přítomností a budoucností,“ uvedl Resnais o filmu.

Sekce nabídne také film *Poslušnost* (1962) sociálního psychologa Stanleyho Milgrama, který zkoumá vztah člověka k autoritám a zjišťuje, čeho jsou lidé schopni, pokud dostanou příkaz shora.

Snímek *Atomic Café* (1982) režisérské trojice Jayne Loader a Kevin a Pierce Rafferty pak s nadsázkou glosuje dobovou americkou propagandu kolem hrozby jaderné války.

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

Sergej Loznica: traumata minulosti

Téma války se odráží také v sekci **Souhvězdí**, která vybírá to nejlepší ze světových filmových festivalů. Diváci*čky se mohou těšit na novinku ukrajinského režiséra Sergeje Loznici *Kyjevský proces*, který rekonstruuje soudní proces s nacisty z roku 1946. „Film jsem začal točit ještě před ruskou invazí na Ukrajinu, a postupem času se stal velmi aktuálním,“ říká režisér. „Pokud nebudeme mluvit o traumatech a tragédiích minulosti, budou nás navždy pronásledovat,“ dodává. S archivními materiály pracuje i další režisérův film, *O přirozené historii ničení*, který uvede soutěžní sekce **Svědectví**. Snímek mapuje destrukci německých měst během druhé světové války a zabývá se otázkou, zda je možné ospravedlnit užití prostředků hromadného ničení k dosažení vyššího ideálu. „Útoky na civilní obyvatelstvo vidíme teď na Ukrajině, dříve se totéž dělo v Sýrii, a svět jen přihlížel. Tento princip hromadného ničení musí analyzovat a reflektovat nejen politici, ale i filozofové, antropologové, sociologové, všichni, kdo studují lidskou společnost,“ říká Loznica.

Příroda dle Pelešjana - záplavy a tornáda

Výjimečné filmové zážitky pak tradičně slibuje sekce **Zvláštní uvedení**. Ta letos nabídne například dvouhodinovou režisérskou verzi snímku *Kunstkamera* režiséra Jana Švankmajera nebo filmový opus *Příroda* arménského režiséra Artavazda Pelešjana, který se do Ji.hlavy vrací po sedmi letech. „Pelešjan, který se do filmové historie zapsal inovativním způsobem střihové skladby, v roce 2015 v Ji.hlavě získal Cenu za přínos světové kinematografii,“ upozorňuje Hovorka. Snímek *Příroda*, produkováný francouzskou společností Cartier, vznikl patnáct let, skládá se ze sekvencí „found-footage“ a básnivým způsobem zobrazuje přírodní síly, jako jsou sopečné erupce, záplavy, tornáda nebo hurikány.

Česká radost s Ondrou, Kaprem a virtuální realitou

Festivalový program letos nabídne také velkou přehlídku aktuálního domácího dokumentu. Sekce **Česká radost** uvede portrét jednoho z nejlepších sportovních lezců světa Adama Ondry. Snímek *Adam Ondra: Posunout hranice* režisérské dvojice Jana Šimánka a Petra Záruby sleduje sportovcovu přípravu na letní olympiádu v Tokiu 2020. „Prvotní inspirací nám byla dokonalost Adamova lezeckého pohybu, který se podobá tanci. Přiblížením obrovského nasazení, a to jak fyzického, tak psychického, posedlosti a odhodlání, které Adam do svých tréninků vkládá, se snažíme odkrýt, co všechno se za úspěchem této sportovní celebrity skrývá,“ říká o filmu Petr Záruba.

Příběh života československého hudebního skladatele Jana Kapra přiblíží snímek *KaprKód* režisérky Lucie Králové. Dokumentární opera zpracovává život a tvorbu tohoto zprvu komunistickým režimem protežovaného skladatele, který v době normalizace nesměl tvořit. „KaprKód transponuje Kaprův životní příběh do kompozice současné opery, a kromě osobních a politických proměn ohledává naši touhu propsat se na věčnost,“ popisuje režisérka, která ve filmu použila dosud nepublikované záběry ze skladatelova osobního archivu.

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

Poprvé v historii festivalu bude do soutěžní sekce Česká radost zařazen také VR film – *Tmání* režiséra Ondřeje Moravce, který se před pár dny vrátil ze svého uvedení na festivalu v Benátkách. „O Tmání jsem přemýšlel hned od momentu, kdy jsem se před sedmi lety začal zajímat o virtuální realitu. Od začátku zde byla idea vytvořit simulaci toho, co se děje člověku v hlavě během deprese,“ přibližuje projekt Moravec. „Od přátel jsem za těch více než třináct let, co mě deprese pravidelně navštěvuje, mnohokrát slyšel: Já si nedovedu moc představit, co prožíváš. VR se tedy stala skvělým prostředkem, jak na tuto otázku odpovědět lépe než bezradným mlčením,“ dodává Moravec.

Fascinace a Exprmntl.cz

Chybět letos nebudou ani filmové experimenty. Soutěžní sekce Fascinace představí více než dvě desítky filmů z celého světa. „Jde o přehlídku různorodých uměleckých praxí, které režisérky a režiséři používají anebo zkoumají při ztvárnění reality. Je poutavé sledovat, jaké strategie ve vztahu ke společenskému kontextu uplatňují tvůrci a tvůrkyně z tak politicky i kulturně odlišných teritorií, jako jsou třeba Latinská Amerika, Asie či Blízký východ. Jakou estetickou různost vytvářejí ve vztahu k prožitkům či snahám o změnu světa, o němž vypovídají,“ říká kurátorka sekce Andrea Slováková k výběru, který nabídne filmy z dvaadvaceti zemí. Nechybějí mezi nimi snímky z Brazílie, Finska, Kuby, Iráku, Austrálie nebo Tchaj-wanu.

Dokumentární Ji.hlava přináší také soutěž českého experimentu. **Exprmntl.cz** letos nabídne více než desítku snímků. „Do české soutěže se vracejí autorky a autoři, kteří v uplynulých letech v Ji.hlavě představili své progresivní uvažování nad audiovizuálním zachycením světa, ale také nové talenty experimentující s pohyblivým obrazem,“ přibližuje Slováková přehlídku, kde se díla zavedených autorů (Zbyněk Baladrán, Martin Kohout, Jan Rousek) potkávají se studentskou tvorbou.

Filipíny: největší přehlídka v Evropě

Rovněž retrospektivní přehlídky jsou nabitě. Sekce **Průhledná krajina**, která se tradičně zaměřuje na konkrétní země, představí letos více než sto let filipínského filmu. Diváci*čky se mohou těšit na největší přehlídku filipínské kinematografie konanou mimo Asii. „Je to výjimečná přehlídka, která vznikala dva roky a představuje vývoj dokumentární a nezávislé experimentální kinematografie,“ říká programová manažerka Ji.hlavy Adriana Belešová. „Díky obsáhlé rešerši a cestě na Filipíny, se nám podařilo nahlédnout na filmy z bezprostřední blízkosti. Měli jsme možnost setkat se s tvůrci a spontánně je zapojit do hledání ztracených filmových pokladů,“ dodává Belešová. Přehlídka uvede například snímek *Oliver* režiséra a předního filipínského filmového historika Nicka Deocampa, který přibližuje fungování gay komunity na Filipínách. „V osmdesátých letech, tedy během diktatury, v době stanného práva, se na Filipínách rozvíjela experimentálně dokumentární linie tvorby, kterou bychom z dnešního pohledu mohli označit jako queer-cinema. V této době vzniklo na Filipínách několik filmů formálně překračujících konvence dokumentárního filmu,“ přibližuje kurátorka Andrea Slováková. Dále je na programu snímek *Rudá sága* (2004), který zachycuje

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

válku na filipínském venkově. Film uvede osobně jeho režisérka Kiri Dalena, která bude také hostkou diskuse Inspiračního fóra.

Zkouška sirén zve na Stockhausena a německé marky

Ani letos nebude chybět divácky oblíbená sekce hudebních filmů. „Zkouška sirén je letos mimořádně silně obsazena,“ říká dramaturg Pavel Klusák. „Snímek *Světlo* přináší monumentální svědectví o prvním inscenování týden trvající opery Karlheinz Stockhausena na nizozemském Holland Festival. Film je i hloubkovým portrétem osobnosti zemřelého skladatele, zakladatele elektronické hudby, génia a megalomana: Co všechno bylo ve dvacátém století zvykem obětovat uměleckému dílu, ať už v rodině nebo ve společnosti, ptá se režisérka Oeke Hoogendijk,“ pokračuje Klusák. „Film *Láska, německé marky a smrt* líčí ve výbušné a dynamické atmosféře osudy tureckých přistěhovalců v Německu a jejich paralelní hudební scénu, jakoby neviditelnou pro bílé Evropany,“ upozorňuje dramaturg na další snímek. A pokračuje: „Ukrajinský tragikomický *Roses. Film-Kabaret* sleduje pět let před začátkem války kontroverzní divadelní a hudební ženský soubor Dakh Daughters z Kyjeva. Renomovaný dánský filmař Jørgen Leth pak klade existenciální otázky vlivným jazzmanům, jako Bill Frisell nebo Lee Konitz, ve snímku *Hudba pro černé holuby*, který je zároveň poctou velkému dílu vydavatelství ECM Records.

Inspirační fórum: svoboda, technologie, nerůst a Ukrajina

Součástí festivalu je již po jednadvacáté Inspirační fórum. Ji.hlavské publikum čeká pět dní živých diskusí a přednášek. „Letošní fórum přichází do světa, který jsme si před rokem nedokázali představit. Potřeba porozumět světu kolem sebe je tak ještě intenzivnější, než tomu bylo dříve. I když naléhavěji potřebujeme činy, jsou to hodnoty a myšlenky, které jim předcházejí. Tím spíš a vědoměji můžeme letos naslouchat myšlenkám a nápadům světových myslitelů a myslitelek, zaujímat k nim postoje, vést dialog, prozkoumávat podstatné souvislosti. Každý rok nás tato setkání a hledání znovu motivují a přinášejí naději, že spravedlivý svět je možný,“ říká vedoucí Inspiračního fóra Tereza Swadoschová. „Letos se budeme zabývat demokracií, svobodou, technologiemi, děním na Ukrajině a také teorií nerůstu,“ dodává. Právě o pojmu „nerůst“ promluví řecký ekonom Giorgos Kallis, který je jedním z předních teoretiků nerůstového hnutí a ve své poslední knize *The Case for Degrowth* (2020) hledá cesty, jak zastavit nekonečný tlak na růst spotřeby a jak zajistit podmínky, které podporují hodnotný život pro všechny. „Na limity Země upozornila v roce 1972 studie Meze růstu manželů Meadowsových a dnes, půl století let po jejím zveřejnění, jsme pět z devíti planetárních mezí překročili. V letošním Inspiračním fóru i celoročním umělecko-výzkumném programu Inspiration Forum Lab hledáme strategie, které se ke konceptu limitů vztahují,“ říká Swadoschová.

A na jaké hosty*tky se těšit dále? K tématu svobody vystoupí maďarská LGBTQI+ aktivistka Dorottya Rédei. „Jako teoretička genderových studií bych mohla přednášet o tom, jak je přístup maďarské vlády k sociálním otázkám patriarchální, sexistický, homofobní, transfobní, nacionalistický. Mohla bych, kdyby můj obor v Maďarsku v roce 2018 nezakázali,“ říká Rédei.

Kontakt pro média: Zuzana Kopáčová, zuzana@ji-hlava.cz, + 420 607 985 380

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

O svobodě promluví také zmíněná Kiri Dalena, filipínská umělkyně a lidskoprávní aktivistka: „Naděje je odhodlání neochvějně bránit to, čemu naši předkové zasvětili svůj život pro lepší budoucnost. Je to stále vědomí významu lidskosti i v případě těch, kdo zdánlivě patří ke zranitelné menšině,“ říká.

Digitálním technologiím se pak bude věnovat americký odborný novinář Ben Tarnoff.

O situaci na Ukrajině přijede promluvit spisovatelka, básnířka a občanská aktivistka Oksana Stomina, která přežila několik týdnů intenzivního ruského ostřelování, bombardování a humanitární krize v Mariupolu a nyní pracuje na knize o stále probíhající válce. Co Rusové předvádějí, je podle Stominy „středověká krutost, znásobená moderními možnostmi a chorobnými, maniakálními ambicemi.“

Více informací na www.ji-hlava.cz/inspiracni-forum.

Jihlava dětem zve teenagery

Již po šesté v Oblastní galerii Vysočiny na Masarykově náměstí ožije platforma, která nabídne desítky hodin programu pro děti, rodiče, teenagery a všechny dohromady. V programu se objeví dílny a workshopy, chybět nebudou divadelní představení, koncerty ani populární dětský koutek. Letošní klíčovou novinkou je rozšíření nabídky pro teenagery a obecně snaha vytvořit prostor mezigeneračního setkávání a společného trávení času. Účastníky čekají nové workshopy, zaměřené třeba na tvorbu videí pro sociální síť TikTok nebo profesionální focení. Aktivity budou nově probíhat také v prostorách stálé galerijní expozice. Ji.hlava dětem bude „pobočkou“ Inspiračního fóra, protože každé téma probere hned ráno s jeho hosty. Moderátorem diskusí, zaměřených hlavně na středoškolské publikum, bude jihlavský gymnazista a performer Šimon Škrdla. Program dále představí divákům vybrané české festivalové filmy, a to formou speciální prezentace za účasti tvůrců. Ji.hlava dětem tak nebude jen místem pro trávení volného času, ale rovnou multigenerační branou k festivalu.

A co hudba?

Hudební doprovodný program letos intenzivně zkoumá současnou slovenskou scénu, především její alternativní a experimentální zákoutí: kurátorsky ho společně vytvořili bratislavský festival Next (Slávo Krekovič), label mappa editions (Jakub Juhás) a MFDF Ji.hlava (Pavel Klusák). Vystoupí kapely God And Eve a Terrible 2's, konceptuální satiricko-satanistická skupina Pentagramček, dále Adela Mede, Barbora Tomášková, Daniel Kordík či Ondrej Zajac. Duo Fero Király & Eva Vozárová provede živě přelomovou zvukovou performanci Alvina Luciera *I Am Sitting in the Room*. Dalším hostujícím kurátorem je hudebník a dramaturg Michal Wróblewski: představí koncept koncertní série improvizací *Hybrid Sessions* (Kristýna Švihálková & Ivan Palacký) a také label Ma Records (nové album uvede kvartet Los Amargados). Na festivalu vystoupí Arleta (dark tired rap), česko-islandská skupina Fiyeld coby součást filmového projektu *Krajiny budoucnosti*, duo Foukal & Romanutti a další. Nechybí noční vyžití s DJs pro střední generaci i young adults.

Kontakt pro média: Zuzana Kopáčová, zuzana@ji-hlava.cz, + 420 607 985 380

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

Dokumentární kniha podruhé: užší nominace

Letos bude podruhé na Ji.hlavě udělena Cena za nejlepší dokumentární knihu. Ze třiceti dokumentárních titulů nominovaných v prvním kole soutěže vybrala porota jednu třetinu. V porotě letošního ročníku Ceny zasedli kulturní redaktorka Kateřina Kadlecová, dokumentaristka Marika Pecháčková, kulturní publicista Jan Lukavec, moderátor literárního podcastu Záložka Jakub Pavlovský a redaktor Jakub Jetmar. Vítěz bude slavnostně oznámen na šestadvacáté Ji.hlavě a obdrží finanční odměnu 30.000 Kč.

26. MFDF Ji.hlava proběhne 25.–30. října 2022. Z každé akreditace poputuje minimálně 20 Kč do veřejné sbírky ukrajinského festivalu Docudays UA, který finančně podporuje ukrajinské dokumentaristy*tky.

Další informace na www.ji-hlava.cz a také na festivalovém [Facebooku](#) a [Instagramu](#).

DOKUMENTÁRNÍ KNIHA - FINÁLNÍ NOMINACE

Břehy nejsou na dohled (Jitka Kosíková, Marek Uhlíř, Universum, 2021)

Byli jsme tu vždycky (Filip Titlbach, N media, 2022)

Hořím (Simona Bagarová, Pavel Jungmann Archa, 2021)

Kráva Říčanová (Tereza Říčanová, BAOBAB, 2021)

Samet blues (Sbírka romských autorů, KHER, 2021)

Tichá dřina: Dělnictví a třída v továrně Baťa (Kateřina Nedbálková, Display, 2021)

Tundra a smrt (Martin Ryšavý, Revolver Revue, 2021)

Vyhonit ďábla (Zuzana Kašparová, Terézia Ferjančeková, Listen, 2022)

Znamení neznámého: Rozhovory o spiritualitě (Jan Němec, Petr Vizina, Host, 2021) - speciální výběr poroty

F.K. Slib (Zuzana Válková, Michaela Rozov, Tomáš Pospěch/PositiF, Český osvětimský výbor, z.s., 2021) – speciální výběr poroty

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

SPONZORSTVÍ A PARTNERSTVÍ

S hlavní podporou

Ministerstvo kultury ČR
Státní fond kinematografie
Statutární město Jihlava
Kraj Vysočina

Generální mediální partnerství

Česká televize

Hlavní mediální partnerství

Český rozhlas

Exkluzivní mediální partnerství

Aktuálně.cz
Respekt

Partnerství festivalu

Czech Development LTD
Agentura Czech Tourism
Kudy z nudy

Za podpory

Fondy EHP a Norska
Velvyslanectví USA
Current Time TV
Zastoupení Evropské komise v České republice
Česká centra
Státní fond kultury
Italský kulturní institut
Rakouské kulturní fórum
Goethe-Institut Česká republika
Francouzský institut
German Films
Zastoupení vlámské vlády v ČR
Portugalské centrum Praha
Instituto Cervantes
Jan Barta

Partnerství Industry programu

Kreativní Evropa MEDIA
Státní fond kinematografie
Mezinárodní visehradský fond
Ministerstvo kultury ČR
Asociace producentů v audiovizí
Central European Initiative
Statutární město Jihlava
Kancelář Kreativní Evropa ČR - MEDIA
České filmové centrum
Česká centra

Partnerství Inspiračního fóra

European Cultural Foundation
Pražská kancelář Heinrich-Böll-Stiftung
Friedrich-Ebert-Stiftung e.V. - zastoupení v České republice
Masarykova demokratická akademie
Zastoupení Evropské komise v České republice
Mezinárodní visehradský fond
Friedrich Naumann Foundation for Freedom
Kancelář Kreativní Evropa
Česká centra
Novinářský inkubátor
Česká křesťanská akademie Jihlava
Slovo 21
Voxpot

Partnerství Ji.hlava Film Fund

UPP
Soundsquare
Centrum dokumentárního filmu

Spolupořádání Industry sekce

Institut dokumentárního filmu

Partnerský projekt

Doc Alliance Films

Regionální partnerství

Amylon
Citypark
CZ LOKO
Chesterton
Sepos
Vysoká škola polytechnická Jihlava
WFG Capital

Oficiální přepravní partnerství

FedEx Express

Fotografické partnerství

Nikon

Partnerství VR Zone

Go360
Agentura pro rozvoj Broumovska

Oficiální pivo festivalu

Pivovar MadCat

Oficiální dodavatelské firmy

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha

AZ Translations
BIOFILMS
Böhm
BOKS
Dřevovýroba Podzimek
Epson
Fine Coffee
Flexipal
Husták
ICOM transport
Johannes Cyder
KINOSERVIS
KOMA Modular
Leros
Little Urban Distillery
M-SOFT
MerchYou
Mlékárna Krasolesí
Natural Jihlava
Next Bike
On Lemon
Samsung
We Are Ferdinand
Wero Water Service

Partnerství Ji.hlava dětem

Národní plán obnovy, Financováno Evropskou unií
NextGenerationEU
Czech Development LTD
ČT:D
DAFilms Junior
Dětský lesní klub Hájenka
DIOD a Tělovýchovná jednota Sokol Jihlava
EKO-KOM
Husták
Kavárna Paseka
Nikon Škola
Oblastní galerie Vysočiny
VOŠG a SUŠG

Dále spolupracujeme

Academia
Aerofilms
Bombus Natural Energy
DIOD - Divadlo otevřených dveří
DKO - Dům kultury a odborů Jihlava
Dopravní podnik města Jihlavy
Horácké divadlo Jihlava
Knihkupectví Otava
Koníř

Masarykova univerzita
Město Třešť
Newton Media
Oblastní galerie Vysočiny
Prádelna a čistírna Jihlava
Scioškola Jihlava
Skaut: Středisko ZVON Jihlava

Mediální partnerství

25fps
A2
A2larm
Dějiny a současnost
Film a doba
Radio 1

Regionální mediální partnerství

City.cz
Hitrádio Vysočina
Jihlavská Drbna
Jihlavské listy
Náš Region
SNIP a CO.

Mediální spolupráce

ArtMap
ČSFD
Festival Guide
FOTO
Full Moon
HIS Voice
Heroine
Host
Kinobox
Kult.cz
Nový prostor
Revolver Revue
Studio VOKO
7.G

Zahraniční mediální partnerství

Variety
Cineuropa
Modern Times Review
Business Doc Europe
Film New Europe
Kapitál
Kinema.sk
Kinečko
Kino Ikon

TISKOVÁ ZPRÁVA 14. září 2022, Praha